

BEZORGEN
Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
DEN HAAG

Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
T 070-342 43 44
E voorlichting@rekenkamer.nl
W www.rekenkamer.nl

DATUM 11 november 2014
BETREFT Aandachtspunten bij de begroting 2015 van het Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Geachte mevrouw Van Miltenburg,

Met deze brief ontvangt u enkele aandachtspunten bij onderdelen van de begroting 2015 van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Een goede verantwoording begint bij een goede begroting. Het is van belang inzicht te hebben in hoe het kabinet uw Kamer informeert over bezuinigingen of intensiveringen en de bijbehorende maatregel(en) en effecten. Deze brief kan uw Kamer derhalve betrekken bij de voorbereiding op het begrotingsdebat van 25 november 2014.

De begroting 2015 van het Ministerie van SZW omvat € 32.422 miljoen aan uitgaven en € 1.685 miljoen aan ontvangsten. We besteden in deze brief aandacht aan de volgende onderwerpen:

- Participatiewet
- Sectorplannen
- Fraude
- Open data
- Opvolging aanbevelingen Algemene Rekenkamer

Uitgaven

Artikelen begroting 2015	Begrote bedragen x C 1000	Komt aan bod in
1 Arbeidsmarkt		17.525
2 Bijstand, Toeslagenwet en Sociale werkvoorziening		6.529.723 § 1, 2 en 3
3 Arbeidsongeschiktheid		604
4 Jonggehandicapten		3.113.430 § 1
5 Werkloosheid		41.859 § 2
6 Ziekte en zwangerschap		6.743
7 Kinderopvang		2.408.446
8 Oudedagsvoorziening		31.890
9 Nabestaanden		829
10 Tegemoetkoming ouders		5.389.722
11 Uitvoeringskosten		462.130
12 Rijksbijdragen		13.952.163
13 Intgratie en maatschappelijke samenhang		123.166
96 Apparaat		277.741
98 Algemeen		46.326
99 Nominaal en onvoorzien		19.383
Totaal		32.421.680

De uitgaven op het terrein van de sociale zekerheid en het arbeidsmarktbeleid omvatten naast begrotingsgefinancierde uitgaven ook premiegefinancierde uitgaven. Als de premiegefinancierde uitgaven worden meegenomen bedragen de totale uitgaven in 2015 op het terrein van de sociale zekerheid en het arbeidsmarktbeleid € 77 miljard.¹ Daarmee vormen ze de grootste post binnen de collectieve uitgaven. De Tweede Kamer heeft geen budgetrecht op de premiegefinancierde uitgaven. De premies worden wel geïnd door de Belastingdienst onder verantwoordelijkheid van de minister van Financiën. De premiehoogte wordt vastgesteld door de minister van SZW middels een ministeriële regeling.² In onze brief van 7 november 2013 over de modernisering van de Comptabiliteitswet hebben we hier in het kader van het budgetrecht aandacht aan besteed.³

1 Participatiewet

Op verzoek van uw Kamer hebben wij afgelopen jaar bijzondere aandacht besteed aan de komende decentralisaties. In de Staat van de Rijksverantwoording hebben wij daarover gerapporteerd en onder meer voorwaarden voor een verantwoorde

¹ Dit bedrag wordt in bijlage 1 (SZA-kader inclusief verdiepingshoofdstuk) van de begroting SZW nader toegelicht.

² De voorstellen voor de premiepercentages in 2015 zijn opgenomen in Bijlage 2 van de ontwerp-begroting van SZW.

³ http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2013/11/Brief_aan_de_Tweede_Kamer_Input_voor_rondetafelgesprek_modernisering_Comptabiliteitswet.

decentralisatie omschreven.⁴ In deze brief staan we daar wederom bij stil, in het bijzonder betreffende de arbeidsparticipatie als onderdeel van de decentralisatieoperatie.

3/14

Per 1 januari 2015 wordt de Participatiewet van kracht. Gemeenten krijgen geld en taken voor de uitvoering van deze wet. Doordat per 1 januari 2015 strengere toegangseisen voor de Wajong gelden en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) wordt afgesloten voor nieuwe instroom, moeten gemeenten deze nieuwe instroom van mensen met een arbeidsbeperking ondersteunen bij het zoeken naar werk.⁵ De gemeenten krijgen een aantal extra instrumenten, waarmee ze ook deze doelgroep van de Participatiewet naar een baan kunnen begeleiden. Dat gaat om loonkostensubsidies, garantiebanen en beschutte werkplekken.

Wet- en regelgeving nog niet gereed

De Participatiewet is in 2014 door de Tweede en Eerste Kamer aanvaard, maar een aantal onderdelen moet d.d. oktober 2014 nog worden uitgewerkt in Algemene maatregelen van Bestuur. Per oktober 2014 moet het Besluit Beschut werk nog worden gepubliceerd. Het is van belang dat bij de inwerkingtreding van de Participatiewet per 1 januari 2015 tijdig zekerheid bestaat over alle geldende wetten en regels. Zoals bij beschut werk bijvoorbeeld, waarbij nog formeel moet worden vastgelegd dat het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) adviseert of iemand in aanmerking komt voor beschut werk en welke criteria daarbij moeten worden gehanteerd. De stand van zaken is echter dat gemeenten twee maanden voor het ingaan van de decentralisaties hierover deze zekerheid nog moeten krijgen.

In de begroting koppelt de minister de invoering van de Participatiewet aan de afspraak uit het Sociaal Akkoord 2013 om in de periode tot en met 2026 structureel 125.000 extra banen voor mensen met een arbeidsbeperking te scheppen ('garantiebanen'). Deze 125.000 banen dienen bij werkgevers met meer dan 25 werknemers te worden gerealiseerd: 100.000 in de marktsector en 25.000 bij de overheid. Daartoe is de Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten op 30 juni 2014 bij uw Kamer ingediend. In artikel 2 van de begroting 2015 staat

⁴ Algemene Rekenkamer (2014). *De Staat van de rijksverantwoording 2013. Rijksbrede resultaten en thema's verantwoordingsonderzoek 2013*. 21 mei 2014.

⁵ De minister van SZW gaat daarbij uit van 6.000 personen in 2015 naar (cumulatief) 42.000 in 2018. Voor een gemiddelde gemeente met 100.000 inwoners betekent dat 80 personen per jaar. Bron: Ministerie van SZW (2014), 'Vragen en antwoorden Participatiewet, Baanafpraak en Quotumwet' (<http://www.gemeenteloket.minszw.nl/binaries/content/assets/Participatiewet/2014-05-28/qa.pdf>).

vermeld dat er in 2015 in de marktsector 10.000 van dergelijke garantiebannen zullen zijn, en bij de overheid 5.000, waarvan respectievelijk 5.000 en 2.500 in 2014 moeten zijn gerealiseerd. Hierover moeten op regionaal niveau afspraken worden gemaakt tussen gemeenten en sociale partners. De monitoring van de garantiebannen en de activering van de quotumheffing wil de minister nader uitwerken in regelgeving.

De minister geeft aan dat hij in 2014 een nulmeting zal uitvoeren en vervolgens de jaarlijkse toename van het aantal garantiebannen zal bijhouden.⁶ Van belang is dat de minister ook verantwoording aflegt in het jaarverslag 2015 over het realiseren van de doelstelling.

Afspraken over toezicht sociaal domein ontbreken nog

Voor het sociaal domein is sprake van een complexe inrichting van het toezicht, waarbij taken verdeeld zijn over gemeenten, landelijke inspecties en ministeries. In onze brief bij de begroting van BZK constateren wij dat elk van de drie wetten in het sociaal domein een eigen inrichting van toezicht kent.⁷

In de Participatiewet is bepaald dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het handhavingstoezicht. In de begroting 2015 zegt de minister systeemtoezicht te houden op de Participatiewet. In de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen is bepaald dat de Inspectie SZW⁸ is belast met het stelseltoezicht. Bij dit type toezicht oordeelt de inspectie in hoeverre partijen met hun gezamenlijke uitvoering effectief bijdragen aan de kabinetsdoelen.⁹

Een interessant voorbeeld in dit verband is het gezamenlijk onderzoek van de Rijksinspecties die betrokken zijn bij het toezicht op het sociaal domein, dat in 2014 is gestart.¹⁰ Dat onderzoek richt zich op de re-integratie van jongeren na een verblijf in een gesloten inrichting, waarbij inspecties samen onderzoeken of het stelsel tot voldoende effecten leidt. Daarmee wordt aansluiting gezocht bij de uitgangspunten van het gedecentraliseerde beleid, waarin doelgroepen integraal moeten worden geholpen.

⁶ Wet banenafpraak en quotum arbeidsbeperkten, Memorie van Toelichting, Tweede Kamer, vergaderjaar 2013–2014, 33 981, nr. 3.

⁷ Algemene Rekenkamer, *Aandachtspunten bij de begroting 2015 van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties*, d.d. 27 oktober 2014.

⁸ De wet spreekt nog van de voorganger van de Inspectie SZW: Inspectie Werk en Inkomen.

⁹ SZW (2014). *Vaststelling begroting Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2015*. Brief minister ter aanbieding meerjarenplan 2015-2018 en het jaarplan van de Inspectie SZW. Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, 34 000XV, nr 4. Den Haag:Sdu.

¹⁰ Rijksinspecties Jeugdzorg, Gezondheidszorg, Veiligheid en Justitie, Onderwijs en SZW.

Complicerende factor daarbij is dat de inrichting van de uitvoering van taken op het sociaal domein en het gemeentelijke toezicht daarop kan verschillen per gemeente. Een gegeven is dat hulpverleners en instellingen vanuit verschillende wetten burgers zorg, hulp en ondersteuning kunnen leveren en dat zij en de betreffende burgers daardoor te maken krijgen met verschillende toezichthouders.

Het is daarom van belang dat het kabinet samen met gemeenten vóór 1 januari 2015 duidelijk maakt hoe de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden voor het toezicht en de coördinatie en afstemming daarvan ingevuld gaan worden in de praktijk. In de brief bij de begroting van BZK gaan we daar nader op in (zie bijlage 1).

Veranderingen in de financieringssystematiek

Tegelijk met de invoering van de Participatiewet verandert ook de financiering. In de volgende tabel laten we de ontwikkeling van de macrobudgetten van de Participatiewetuitkering en de integratie-uitkering Sociaal domein zien.

Ontwikkeling macrobudget Participatiewetuitkering en budget bijstand en gebundeld Participatiebudget/ Wet sociale werkvoorziening (WSW) (bedragen in € miljard)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bijstand / P-wetuitkering (*)	5,7	5,5	5,6	5,8	5,9	6,1
Artikel 2 SZW WSW (**)	2,4					
Artikel 2 SZW						
Participatiebudget (**)	0,7					
Artikel 2 SZW						
Integratie-uitkering Sociaal domein	0,0	2,9	2,7	2,6	2,4	2,3
<i>Totaal</i>	<i>8,8</i>	<i>8,4</i>	<i>8,3</i>	<i>8,4</i>	<i>8,3</i>	<i>8,4</i>

Bron: Ontwerpbegroting SZW 2015. Tabel 2.1.2.1, SZA-uitgaven 2014-2019, blz. 25.

(*) Specifieke uitkering van het ministerie van SZW aan gemeenten

(**) Tot en met 2014 zijn dit specifieke uitkeringen van het ministerie van SZW aan gemeenten

Wij willen bij dit overzicht het volgende onder de aandacht brengen:

- Voor zowel de Participatiewetuitkering als de integratie-uitkering Sociaal domein (arbeidsparticipatie) worden met ingang van 2015 nieuwe verdeelmodellen gebruikt. Deze nieuwe verdeelmodellen leiden tot

herverdeeeffecten tussen gemeenten. De staatssecretaris heeft aangegeven dat deze herverdeeeffecten beperkt zijn.¹¹

- In 2015 wordt met de invoering van de integratieuitkering Sociaal domein € 10,3 miljard ondergebracht in het gemeentefonds. Hiervoor wordt vanuit de begroting SZW € 2,9 miljard overgeboekt naar de begroting van het gemeentefonds. Oogmerk van de integratie-uitkering Sociaal domein is dat gemeenten zelf beslissen over de aanwending van deze gelden binnen het sociaal domein. Daarover leggen colleges van B en W verantwoording af aan de gemeenteraad. De verantwoordelijkheid van de minister van SZW is daarmee gewijzigd en de minister is niet langer verantwoording verschuldigd aan het parlement over de specifieke aanwending van voornoemde 2,9 miljard euro. We merken op dat hij hier wel over rapporteert in de bijlage over het SZA-kader. De minister stelt daarin dat hij — in ieder geval in de periode 2015-2017 - aanspreekbaar blijft voor zowel de omvang van de geldstroom (macrobudget) als de verdeling daarvan over de gemeenten (verdeelmodel). Deze nieuwe verantwoordelijkheid vraagt nadere duiding gelet op de nieuwe positie van gemeenten en roept tevens de vraag op wat het parlement bij gelegenheid van de verantwoording over 2015 van de minister van SZW kan verwachten. Is de minister bijvoorbeeld voornemens om zich dan te verantwoorden over de toereikendheid van het macrobudget en de robuustheid van de verdeelmodellen?

2 Sectorplannen

De minister van SZW heeft voor de periode 2014-2015 € 600 miljoen beschikbaar gesteld voor de cofinanciering van sectorplannen.¹² Het doel van deze sectorplannen is op de korte termijn gericht op behoud van werkgelegenheid en voorkomen van werkloosheid. Op de middellange termijn moeten ze de werking van de arbeidsmarkt versterken. In de begroting 2015 (artikel 2) geeft de minister van SZW aan dat 185.000 mensen in 2014 geholpen zijn met de sectorplannen die in de eerste tranche zijn goedgekeurd. Dat varieert van stages, scholing, mentorschap, van-werk-naar-werk, ondersteuning bij het vinden van nieuw werk en gezondheidschecks. Uit de begroting SZW voor 2015 (artikel 2 en de subsidiebijlage (bijlage 6)) blijkt dat er komend jaar € 214 miljoen beschikbaar is voor de sectorplannen.

¹¹ SZW (2014). *Uitvoering Wet Werk en Bijstand*. Brief staatssecretaris SZW aan de Tweede Kamer. Tweede Kamer, vergaderjaar 2014-2015, 30 545, nr. 140. Den Haag, Sdu.

¹² SZW (2013). *Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot cofinanciering van sectorplannen*. 12 augustus 2013.

Verantwoording over effectiviteit niet duidelijk

Uw Kamer heeft aangegeven dat de regering zich goed moet verantwoorden over de doelmatigheid en doeltreffendheid van de sectorplannen. In de motie Heerma c.s. wordt de regering verzocht om bij voortgangsbrieven, jaarverslagen en eindevaluatie per sectorplan meer en voldoende informatie te verschaffen over kwantitatieve doelen, aangevuld met gegevens over de behaalde resultaten.¹³ De indieners van de motie zijn van mening dat de informatieverstrekking over de sectorplannen nog niet toereikend is om een goed oordeel te vormen over de doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid.

De minister heeft uw Kamer voor 2016 een evaluatie van de sectorplannen toegezegd.¹⁴ Het is om twee redenen nog niet duidelijk of de minister zich daarmee voldoende over de doeltreffendheid van de sectorplannen zal kunnen verantwoorden:

1. De cofinanciering voor twee jaar impliceert niet dat alle plannen een looptijd van twee jaar hebben. Dat geldt zeker voor de maatregelen die gericht zijn op een versterking van de arbeidsmarkt voor de langere termijn. In 2016 zal voor een deel van de plannen een definitieve evaluatie te vroeg zijn.
2. De minister dient volgens de regeling informatie te ontvangen over de behaalde resultaten en gemaakte kosten in termen van aantallen, aard en kosten van de maatregelen en de prestaties. Alle goedgekeurde plannen bevatten deze concrete informatie. Het aanleveren van informatie over de effecten van de plannen daarentegen is geen subsidievoorwaarde.¹⁵ De minister zal daardoor wel uitspraken kunnen doen over de prestaties, maar in hoeverre de minister uitspraken kan doen over de doeltreffendheid van de sectorplannen waarvoor geld in de begroting is opgenomen, is onduidelijk. De vraag resteert in hoeverre stages, scholing, gezondheidschecks, e.d. hebben geleid tot het overbruggen van de crisis of versterking van de arbeidsmarkt.

3 Fraude

Op verzoek van uw Kamer hebben wij het afgelopen jaar bijzondere aandacht besteed aan de fraudeaanpak. De aanpak zoals voorgesteld door de minister van SZW, richt zich op het intensiveren van de handhaving, het verhogen van de

¹³ Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, 33 930 XV, nr. 6. Den Haag: Sdu.

¹⁴ SZW (2014). *Voortgang sectorplannen*, Brief minister van SZW, d.d. 29 mei 2014.

¹⁵ SZW (2013). *Regeling van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid tot cofinanciering van sectorplannen*. 12 augustus 2013.

pakkans en het voorkomen van fraude.¹⁶ In 2013 kondigde de minister aan om met 8/14
ingang van 2014 vier jaar lang de capaciteit bij het UWV, de Sociale
Verzekeringsbank (SVB) en de Inspectie SZW met 260 fte uit te breiden, waarvoor
hij cumulatief € 100 miljoen beschikbaar had gesteld. Hiermee verwachtte de
minister in totaal € 189 miljoen te besparen.¹⁷ Voor het UWV zijn in de bijlage van
de begroting 2015 de kosten en besparingen ingeboekt.¹⁸ Uit deze gegevens komt
naar voren dat in de periode 2014-2017 cumulatief € 100,7 miljoen euro wordt
bested aan de intensivering van de handhavingscapaciteiten van de WW. De
intensiveringen bij de SVB en de Inspectie SZW worden niet in de begroting
genoemd.

Bij dergelijke intensiveringen is het van belang dat de minister verantwoording kan
afleggen over de resultaten van extra investeringen.¹⁹ In ons
Verantwoordingsonderzoek 2013 concludeerden we dat informatie over resultaten
voor het parlement van belang is om te controleren of het fraudebeleid succesvol
is.²⁰ We constateren dat in de begroting 2015 geen verband wordt gelegd tussen
de inzet van extra handhavingscapaciteit en de beschikbare informatie over fraude.
In de begroting zijn kerncijfers opgenomen voor preventie (gepercipieerde
detectiekans en kennis van de verplichtingen), opsporing (aantal geconstateerde
overtredingen en het totaal benadelingsbedrag) en terugvordering (incassoratio).
We constateren dat een indicator voor de gepercipieerde straffkans ontbreekt. Voor
preventie is dit belangrijke informatie: als uitkeringsgerechtigden de straffkans laag
inschatten wordt het risico op fraude groter. Het is daarom belangrijk dat deze
indicator wordt meegenomen in de vervolgmeting waarvan de uitkomsten in het
jaarverslag 2014 worden opgenomen.²¹

¹⁶ SZW (2014). *Misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies*. Brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Tweede Kamer, vergaderjaar 2014-2015, 17 050, nr 488. Den Haag: Sdu.

¹⁷ SZW (2013). *Misbruik en oneigenlijk gebruik op het gebied van belastingen, sociale zekerheid en subsidies*. *Bijlage: Maatregelen intensivering toezicht UWV, SVB en Inspectie SZW*. Brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, 17 050, nr 440. Den Haag: Sdu.

¹⁸ Onder de noemer 'business case' op p. 137 en 146.

¹⁹ Vgl. Algemene Rekenkamer (2014) *Bestrijden witwassen. Stand van zaken 2013*. Den Haag: 6 maart 2014.

²⁰ Algemene Rekenkamer (2014). *De Staat van de rijksverantwoording 2013. Rijksbrede resultaten en thema's verantwoordingsonderzoek 2013*. 21 mei 2014.

²¹ We constateren overigens dat met de gepercipieerde pakkans nog niet de *daadwerkelijke* pak- en straffkans wordt gemeten. Dat blijkt lastiger te meten; er moet dan bijvoorbeeld ook een inschatting worden gemaakt van de fraude die niet geconstateerd wordt.

4 Open data

9/14

De overheid moet méér het voortouw nemen in het actief digitaal beschikbaar stellen van de openbare data waar zij over beschikt. Daarmee neemt het inzicht in de besteding van belastinggeld toe, ontstaan kansen voor hergebruik van data en wordt de overheid gestimuleerd om te innoveren en efficiënter te werken. Hiervoor is het van belang dat de departementen weten over welke data zij beschikken en welk deel daarvan openbaar is en dus als open data kan worden aangeboden. Een en ander constateerden wij in ons *Tendrapport open data* (maart 2014).

Wij constateren dat de minister van SZW op dit moment nauwelijks open data beschikbaar stelt. Positief is dat de minister het komend half jaar verkent welke data structureel als open data kunnen worden aangeboden. Een goed voorbeeld van informatie die als open data kunnen worden aangeboden zijn beschikbare gegevens over de omvang en kwaliteit van de kinderopvang in Nederland. Zo is er de rapportage *Cijfers kinderopvang eerste kwartaal 2014*. Deze rapportage biedt een goed inzicht in de ontwikkeling in het gebruik van kinderopvangtoeslag, arbeidsparticipatie, het aantal instellingen en uurprijzen.

Wij bevelen de Tweede Kamer aan om de minister van SZW te vragen welke data hij op korte termijn al als open data kan aanbieden.

5 Opvolging aanbevelingen Algemene Rekenkamer

We wijzen de Tweede Kamer op de stand van zaken met betrekking tot het opvolgen van de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer door het Ministerie van SZW. Tot voor kort was er geen goed inzicht in de mate waarin de ministeries onze aanbevelingen opvolgen. Sinds 2013 vragen wij daarom de ministeries om ons te rapporteren welke acties zij hebben ondernomen naar aanleiding van onze onderzoeken. Voor het Ministerie van SZW betreft het voor de periode van januari 2012 tot en met juni 2014 vijf rapporten met daarin vijftien aanbevelingen. Op veertien van deze aanbevelingen hebben de bewindspersonen van SZW actie ondernomen. Op zeven aanbevelingen is geen toezegging gedaan, maar het ministerie heeft volgens eigen opgave wel actie ondernomen. Op een aanbeveling heeft de minister geen toezegging gedaan, daar is dus geen actie op ondernomen. In de bijlage staat een uitgebreidere rapportage van de resultaten voor het Ministerie van SZW. Ook hebben wij in bijlage 2 per rapport de stand van zaken in kaart gebracht. Deze zijn ook digitaal te vinden op http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Opvolging_aanbevelingen. Zo kan uw Kamer

zicht houden op de mate waarin ministeries daadwerkelijk aan de slag gaan met onze aanbevelingen en indien gewenst de bewindspersonen daarop aanspreken.

10/14

6 Reactie minister van SZW

Op 11 november 2014 heeft de minister van SZW, mede namens de staatssecretaris, gereageerd op een conceptversie van deze brief. De volledige reactie is te lezen op www.rekenkamer.nl.

De minister zegt dat de aanbevelingen herkenbaar zijn en in lijn liggen met eerdere toezeggingen aan de Tweede Kamer en al ingezette activiteiten:

- Toezeggingen met betrekking tot monitoring en evaluatie van de Participatiewet worden onverkort nagekomen.
- Voor de sectorplannen is een tussenevaluatie op basis van toegekende middelen en in uitvoering genomen plannen voorzien. Na afloop is een evaluatie van de behaalde resultaten, gemaakte kosten en prestaties voorzien.
- De gepercipieerde detectiekans en de kennis van de verplichtingen zullen in het jaarverslag als kerncijfers voor preventie van fraude worden opgenomen.
- In overleg met het CBS en andere ministeries zal de minister bezien welke data wanneer als open data kunnen worden aangeboden.

De aanbeveling over het op regionaal niveau inzicht geven in de pedagogische kwaliteit van kinderopvang neemt de minister niet over. Hij vindt juist een landelijk beeld van kwaliteit van belang, omdat stimuleringsmaatregelen ook een landelijk karakter hebben.

Helaas neemt de minister de aanbeveling om regionale verschillen in de pedagogische kwaliteit te monitoren niet over. We denken dat inzicht in (verklaringen voor) regionale verschillen kan bijdragen aan een beter inzicht in de werking van het systeem van kinderopvang, waarvoor de minister van SZW verantwoordelijk is.

7 Tot slot

11/14

Indien gewenst gaan wij graag met u in gesprek over de door ons geconstateerde aandachtspunten bij de begroting 2015 van het Ministerie van SZW.

Algemene Rekenkamer

drs. C.C.M. Vendrik,
wnd. president

drs. P.J. Rozendal,
wnd. secretaris

Bijlage 1: integraal toezicht sociaal domein (uit de brief bij de begroting van BZK)

12/14

Wij constateren dat de drie nieuwe wetten die ten grondslag liggen aan de decentralisaties ieder een eigen inrichting van het toezicht kennen. Verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden voor het toezicht zijn verdeeld over gemeenten, landelijke inspecties en ministeries. Zo houden de Inspectie voor de Jeugdzorg, Inspectie VenJ en de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) gezamenlijk toezicht op:

- de naleving van de Jeugdwet (handhavingstoezicht);
- de naleving van kwaliteitseisen aan hulpverleners en instellingen die jeugdhulp bieden (kwaliteitstoezicht en instellingstoezicht);
- de werking van de Jeugdwet (stelseltoezicht).

Verder is in de Participatiewet bepaald dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het handhavingstoezicht. In de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen is bepaald dat de Inspectie SZW is belast met het stelseltoezicht. Ten slotte is in de Wmo 2015 bepaald dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het handhavingstoezicht. De IGZ heeft als taak om gemeenten desgevraagd te ondersteunen bij het inrichten van dit toezicht en om jaarlijks aan de minister van VWS te rapporteren over de uitvoering van het toezicht.

Gemeenten zullen voor elk van de drie wetten moeten toezien op het naleven van contractvoorwaarden door aanbieders van zorg, hulp en ondersteuning. Tegelijkertijd houden de ministeries van SZW en VWS toezicht op die organisaties die taken uitvoeren voor de gemeenten op het sociaal domein: het Centraal Administratie Kantoor (CAK), het Centrum indicatiestelling zorg (CIZ), de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV). Wij verwijzen hiervoor ook naar onze brief bij de begroting VWS 2015.

Coördinatie en afstemming tussen de verschillende toezichthouders is nodig om:

- te voorkomen dat sprake is van leemtes of doublures in het toezicht;
- integraal toezicht te kunnen houden passend bij de integrale aanpak van beleid en uitvoering;
- het toezicht voor betrokkenen overzichtelijk en toegankelijk te organiseren;
- optimaal gebruik van toezichtinformatie te bevorderen.

Op dit moment heeft het kabinet nog geen landelijk beeld van de voorbereidingen van de toezichthouders op het sociaal domein. Wij vinden het van belang dat het kabinet samen met gemeenten vóór 1 januari 2015 duidelijk maakt hoe de verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden voor het toezicht en de coördinatie

en afstemming daarvan in de praktijk ingevuld gaan worden. Het zou goed zijn als 13/14 de minister van BZK vanuit zijn verantwoordelijkheid voor het openbaar bestuur en de coördinatie van de decentralisaties hierbij het voortouw neemt.

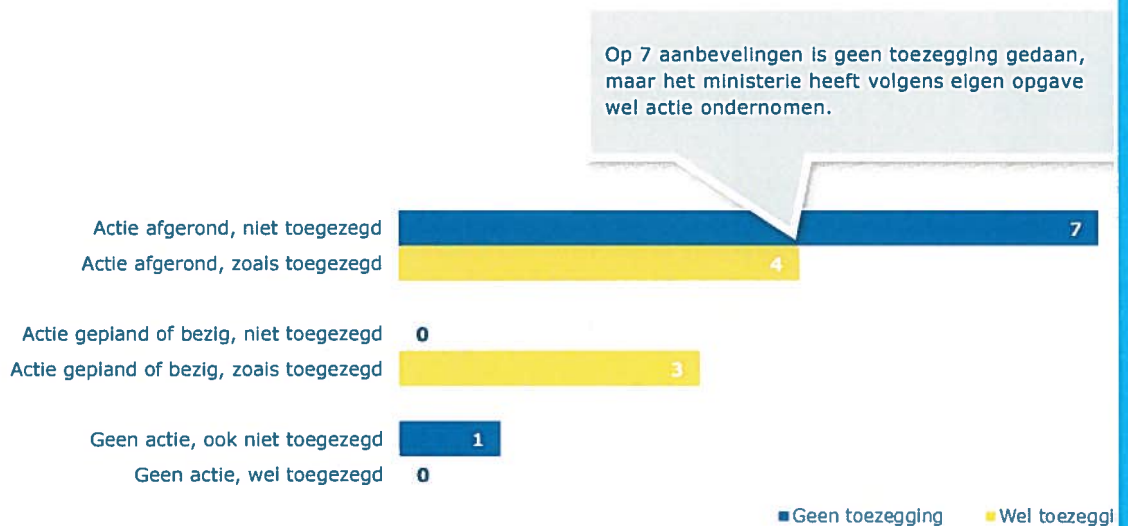

Bijlage 2: opvolgen aanbevelingen Algemene Rekenkamer

14/14

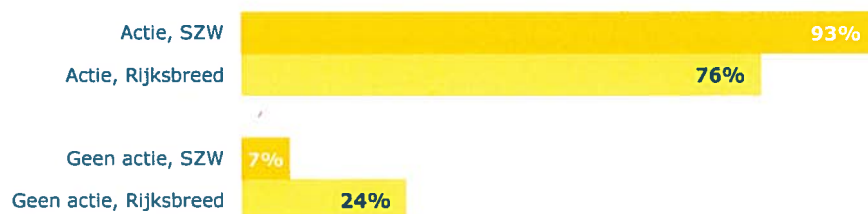
Hieronder staat de stand van zaken voor het Ministerie van SZW weergegeven wat betreft de opvolging van onze aanbevelingen. In de periode van 2012 tot en met juni 2014 hebben we vijf rapporten aan de minister van SZW gericht, met daarin vijftien aanbevelingen.

Aantal acties naar aanleiding van aanbevelingen

In het volgende figuur vergelijken we de mate waarin onze aanbevelingen worden of zijn opgevolgd door het Ministerie van SZW met het rijksbrede gemiddelde.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid vergeleken met de totale rijksoverheid

Opvolging aanbevelingen (peilmoment juli 2014)

Opgave ministeries van Buitenlandse Zaken (BZ; aparte opgave voor BZ en Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking (BHOS)), van Veiligheid en Justitie (VenJ), van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK; aparte opgave voor BZK en Wonen en Rijksdienst (WenR)), van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), van Financiën, van Defensie, van Infrastructuur en Milieu (IenM), van Economische Zaken (EZ), van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Effectiviteitsonderzoek bij de rijksoverheid (22 mei 2012)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan alle ministers</p> <p>Zorg voor goede basis voor beleidsdoorlichtingen en evalueer beleid op effectiviteit daarom conform Comptabiliteitswet.</p>	<p>Hoewel de minister deze aanbeveling onderschrijft gaat hij niet in op wat hij gaat doen om te zorgen voor een dekkende evaluatieprogrammering.</p>	<p>Wanneer pas bij het opstellen van een beleidsdoorlichting blijkt dat de effectiviteit van het beleid in kwestie niet of onvoldoende is onderzocht, staat de Tweede Kamer met lege handen.</p>	<p>BZ - actie is afgerond¹</p> <p>BHOS - actie is afgerond²</p> <p>VenJ - actie is in uitvoering</p> <p>BZK - actie is afgerond³</p> <p>WenR - actie is afgerond⁴</p> <p>OCW - actie is in uitvoering</p> <p>Financiën - geen actie⁵</p> <p>Defensie - actie is afgerond⁶</p> <p>IenM - actie is afgerond⁷</p> <p>EZ - actie is afgerond⁸</p> <p>SZW - actie is afgerond⁹</p> <p>VWS - actie is in uitvoering</p>

¹ Zie Memorie van Toelichting 2014 en de Evaluatieprogrammering (beschikbaar op www.rijksoverheid.nl). Memorie van Toelichting 2015 en de Evaluatieprogrammering 2015 is binnenkort beschikbaar.

² Zie reactie BZ.

³ BZK heeft in zowel de begroting voor 2014 als in de begroting voor 2015 een dekkende evaluatieprogrammering in de begroting opgenomen. Daar waar geen beleidsdoorlichting plaatsvindt is dit expliciet vermeld en beargumenteerd. Hiermee voldoet BZK aan de vereisten vanuit de Comptabiliteitswet.

⁴ Zie reactie BZK.

⁵ De uitgaven waarvan in het onderzoek van de Algemene Rekenkamer is geconstateerd dat deze niet op effectiviteit zijn geëvalueerd zijn, komen dan te vervallen op de begroting. Daarom is de toezegging niet meer relevant.

⁶ In de begroting 2014 is een dekkende programmering van beleidsdoorlichtingen.

⁷ In de Beleidsagenda 2014 van de Begroting is een dekkende programmering opgenomen.

⁸ In 2012 heeft de minister een dekkende programmering toegezegd en ook opgeleverd. In 2013 is deze basis in stand gehouden en geactualiseerd bij het jaarverslag 2012 en begroting 2013. Zie jaarverslag 2012 en evaluatiebijlage 2013.

⁹ Begroting SZW 2014 en evaluatieagenda's.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan alle ministers</p> <p>Verantwoord eventuele afwijkingen van het voorschrift uit de Comptabiliteitswet aan de Tweede Kamer.</p>	<p>De begroting is geen goede plek voor deze meer kwalitatieve informatie. Een dergelijke toelichting komt beter tot haar recht in de beleidsdoorlichting.</p>	<p>Het is zaak om op voorhand de Tweede Kamer duidelijk te maken op welke beleidsonderdelen de minister niet kan voldoen aan de wettelijke eis om de effectiviteit te evalueren. De internetbijlage 'Evaluatie- en Onderzoeksoverzicht' die ministers bij hun departementale jaarverslagen en begrotingen publiceren, biedt daar voor mogelijkheden. Als een minister de toelichting waarom bepaald beleid niet wordt geëvalueerd (alleen) in de beleidsdoorlichting wil opnemen, krijgt de Tweede Kamer pas na afloop van de beleidsdoorlichting inzicht in de mate waarin een minister zijn of haar beleid op effectiviteit heeft geëvalueerd en in de argumenten hiervoor.</p>	<p>BZ - actie is afgerond¹⁰</p> <p>BHOS - actie is afgerond¹¹</p> <p>VenJ - actie is in uitvoering</p> <p>BZK - actie is afgerond¹²</p> <p>WenR - actie is afgerond¹³</p> <p>OCW - actie is in uitvoering</p> <p>Financiën - actie is afgerond¹⁴</p> <p>Defensie - actie is afgerond¹⁵</p> <p>lenM - actie is afgerond¹⁶</p> <p>EZ - actie is in uitvoering</p> <p>SZW - actie is afgerond¹⁷</p> <p>VWS - actie is afgerond¹⁸</p>

¹⁰ Zie Memorie van Toelichting 2014 en de Evaluatieprogrammering (beschikbaar op www.rijksoverheid.nl). Memorie van Toelichting 2015 en de Evaluatieprogrammering 2015 is binnenkort beschikbaar.

¹¹ Zie reactie BZ.

¹² FEZ monitort standaard de voortgang van de beleidsdoorlichtingen. Indien blijkt dat een beleidsdoorlichting niet conform planning in 2014 kan worden afgerond, dan zal dit in een brief aan de Tweede Kamer worden vermeld.

¹³ Zie reactie BZK.

¹⁴ Financiën heeft een dekkende programmering. Mocht de praktijk om welke reden dan ook anders zijn, dan sluit het ministerie aan bij de toezegging.

¹⁵ In de begroting 2014 heeft Defensie de programmering van haar beleidsdoorlichtingen verantwoord: door de afwijkende indeling van de defensiebegroting (naar organisatieonderdelen i.p.v. beleidsartikelen) is de programmering van de beleidsdoorlichtingen gericht op de belangrijkste defensieactiviteiten.

¹⁶ De onderzoeksbijlage van de Begroting (overzicht evaluaties) kan door de leden van de Tweede Kamer worden benut om hierover vragen te stellen. lenM is gebonden aan kabinetslijn.

¹⁷ Wordt in Beleidsdoorlichting toegelicht en in de begroting van SZW onder beleidswijzigingen en bij de meerjarenprogrammering.

¹⁸ In de begroting 2014 is aangegeven waar geen beleidsdoorlichting plaats zal vinden en waarom.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan alle ministers</p> <p>Zorg voor betere beleidsdoorlichtingen: geef daarin aan voor welke beleidsonderdelen effectiviteitsmeting wel/niet mogelijk was en op welke beleidsuitgaven eventuele effectiviteitsuitspraken betrekking hebben.</p>	<p>In de nieuwe regelgeving waaraan wordt gewerkt zal de verplichting worden opgenomen om aan te geven op welk deel van een artikel de beleidsdoorlichting betrekking heeft en voor welke onderdelen van de beleidsdoorlichting effectiviteitsonderzoek beschikbaar is.</p>		<p>BZ - actie is afgerond¹⁹</p> <p>BHOS - actie is afgerond²⁰</p> <p>VenJ - actie is afgerond²¹</p> <p>BZK - actie is in uitvoering</p> <p>WenR - actie is in uitvoering</p> <p>OCW - geen actie²²</p> <p>Financiën - actie is afgerond²³</p> <p>Defensie - geen actie²⁴</p> <p>IenM - actie is afgerond²⁵</p> <p>EZ - actie is in uitvoering</p> <p>SZW - actie is afgerond²⁶</p> <p>VWS - geen actie²⁷</p>

¹⁹ Toekomstige beleidsdoorlichtingen worden conform RPE 2012 opgesteld.

²⁰ Zie reactie BZ.

²¹ Zie www.rijksoverheid.nl.

²² OCW ziet dit als een actie van Financiën.

²³ Financiën geeft in de begroting voor het dan komende begrotingsjaar aan op welk deel het betrekking heeft en ziet daarbij erop toe dat het artikel in zijn totaliteit wordt geëvalueerd conform de RPE.

²⁴ Volgens het ministerie wordt dit reeds gedaan.

²⁵ FMC is bezig om in gesprekken met directeuren het belang van deze actie te onderstrepen. FMC stimuleert het opstellen van de plannen van aanpak voor beleidsdoorlichtingen. FMC spreekt de directies aan op toereikendheid van evaluaties in het begrotingsoverzicht. Is gerealiseerd.

²⁶ Begroting SZW 2014.

²⁷ VWS ziet dit als een actie van Financiën.

<p>Aan de minister van Financiën</p> <p>Verbeter informatievoorziening over beleidsevaluaties aan de Tweede Kamer door verbetering van internetbijlage 'Evaluatie- en Onderzoeksoverzicht'.</p>	<p>De minister van Financiën doet diverse toezeggingen.</p>		<p>Financiën - actie is afgerond²⁸</p>
--	---	--	--

²⁸ De ontsluiting van informatie over evaluaties en specifiek de beleidsdoorlichtingen op www.rijksoverheid.nl en www.rijksbegroting.nl is veranderd.

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2014)

Opgave Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Beleid in praktijk: casus Kinderopvang (21 mei 2014)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van SZW</p> <p>Om een voordelige keuze voor ouders ook een voordelige keuze voor de overheid te laten zijn, zal niet alleen ingezet moeten worden op flexibele contracten. Tegelijkertijd moet het voor ouders ook voordelig zijn om te kiezen voor een niet te groot contract. Eén van de mogelijkheden is om een maximale maandprijs in plaats van een maximum uurprijs te hanteren. Zo'n aanpak wordt ook toegepast in Duitsland (Cappemini, 2007). Een andere mogelijkheid is het verschil in uurprijs tussen contracten met veel en weinig uren te verkleinen.</p> <p>Wij bevelen de minister van SZW aan deze, maar ook andere mogelijke alternatieven, voor een maximum uurprijs te onderzoeken.</p>	<p>'Zoals ik eerder aan de Tweede Kamer heb gemeld wil ik op dit moment deze ontwikkelingen binnen de sector de ruimte geven en flexibele contracten niet wettelijk afdwingen.</p> <p>Ik deel uw mening dat nog eens kritisch naar het effect van de maximum uurprijs moet worden gekeken. Ik zal dit meenemen in de beleidsdoorlichting van artikel 7, kinderopvang.'</p>	<p>In de beleidsdoorlichting kan informatie worden betrokken over de gemiddelde uurprijs voor contracten voor minder dan 52 weken.</p>	<p>SZW - actie is gepland op basis van besluit'</p>

¹ Beleidsdoorlichting artikel 7 (Kinderopvang); Start: 2014; Afronding: 2015. Zie Bijlage 7. Evaluatie en overig onderzoek. Begroting SZW 2015.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de minister van SZW</p> <p>Wij bevelen de minister aan om jaarlijks de pedagogische kwaliteit van de kinderopvang door een onafhankelijk instituut in beeld te laten brengen. Het huidige onderzoek waarin de verschillende instrumenten voor het meten van pedagogische kwaliteit worden vergeleken, kan hiervoor aanknopingspunten bieden.</p> <p>Tevens raden we aan om de instrumenten die worden gebruikt door het NCKO, het Kohnstamm Instituut en de GGD zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.</p>	<p>De minister schrijft in zijn reactie: 'U doet nuttige aanbevelingen voor de monitoring van de pedagogische kwaliteit in de kinderopvang. Ik streef ernaar om het toezicht op de kinderopvang zodanig in te richten dat de GGD per locatie een kwalitatief eindoordeel geeft. Daarbij betrek ik de huidige wetenschappelijke inzichten ten aanzien van het observeren van pedagogische kwaliteit (waaronder de methodiek van het NCKO). Hierop pas ik het instrumentarium van de toezichthouder aan. Daarnaast verken ik of en zo ja hoe de huidige wetenschappelijke kwaliteitspeilingen frequenter kunnen worden uitgevoerd.'</p>	<p>We zullen de inspanning van de minister om de monitoring van de kwaliteit van kinderopvang te verbeteren, met belangstelling volgen.</p>	<p>SZW - actie is in uitvoering</p>
<p>Aan de minister van SZW</p> <p>Geef de monitoring zo vorm dat op regionaal niveau inzicht wordt gegeven in de pedagogische kwaliteit. Vraaguitval onder ouders naar kinderopvang zou namelijk regionaal bepaald kunnen zijn, omdat er relaties bestaan met demografie en conjunctuur. Zo is het mogelijk dat in sommige regio's (bijvoorbeeld krimpregio's) een sterkere vraaguitval is onder ouders naar kinderopvang dan in andere regio's. Vraaguitval kan zorgen voor een afname in pedagogische kwaliteit. We weten nu onvoldoende over deze regionale verschillen.</p>			<p>SZW - geen actie²</p>

² De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2014)

Opgave Ministerie van Financiën en Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Bezuiniging Kinderopvangtoeslag (21 mei 2014)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan ministers van Financiën en SZW</p> <p>Zorg er ten behoeve van het parlementair budgetrecht, voor dat, in ieder geval voor de belangrijkste bezuinigingsmaatregelen, in de jaarverslagen inzicht wordt gegeven in de realisatie en de gevolgen van de bezuinigingen, inclusief de beleidsmatige conclusie die het kabinet hieraan wenst te verbinden. Zonder deze informatie heeft het parlement géén zicht op de financiële voortgang van de bezuiniging en géén inzicht in de maatschappelijke effecten die sindsdien zijn opgetreden.</p>	<p>De ministers geven aan dat het kabinet in het vervolg meer aandacht zal besteden aan de realisatie en gevolgen van bezuinigingen.</p>	<p>Wij vinden dit een positieve ontwikkeling. Overigens heeft onze aanbeveling aan de minister van Financiën betrekking op alle belangrijke bezuinigingsmaatregelen.</p>	<p>Financiën - actie is gepland op basis van besluit¹</p> <p>SZW - actie is gepland op basis van besluit²</p>

¹ Vanaf jaarverslag 2014 zal bezien worden op welke wijze meer aandacht besteed kan worden aan de invloed van beleidsmaatregelen op de uitgaven aan kinderopvangtoeslag.

² SZW: zie reactie Financiën.

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2014)

Opgave ministeries van Buitenlandse Zaken (BZ; aparte opgave voor BZ en Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking (BHOS)), van Veiligheid en Justitie (VenJ), van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK; aparte opgave voor BZK en Wonen en Rijksdienst (WenR)), van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), van Financiën, van Defensie, van Infrastructuur en Milieu (IenM), van Economische Zaken (EZ), van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Effectiviteitsonderzoek bij de rijksoverheid; vervolgonderzoek (27 juni 2013)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan alle ministers</p> <p>Verantwoord eventuele afwijkingen van het voorschrift uit de Comptabiliteitswet aan de Tweede Kamer.</p>	<p>In beleidsdoorlichtingen zullen ministers aangeven welke evaluaties er zijn op beleidsonderdelen. Ook zullen beleidsdoorlichtingen duidelijk maken welke delen van beleid niet op effectiviteit zijn onderzocht en waarom.</p>	<p>Meer inzicht in beleidseffectiviteit is dringend gewenst. Het is noodzakelijk te weten welke de meest en welke de minst effectieve overheidsinterventies zijn.</p> <p>Wij krijgen niet de indruk dat met de voorgestelde werkwijze beleidsevaluatie-als-bestuurlijk- hulpmiddel-bij-besluitvorming de noodzakelijke impuls krijgt.</p>	<p>BZ - actie is afgerond¹</p> <p>BHOS - actie is afgerond²</p> <p>VenJ - actie is afgerond³</p> <p>BZK - actie is afgerond⁴</p> <p>WenR - actie is afgerond⁵</p> <p>OCW - actie is in uitvoering</p> <p>Financiën - geen actie⁶</p> <p>Defensie - actie is afgerond⁷</p> <p>IenM - actie is afgerond⁸</p> <p>EZ - actie gepland op basis van besluit⁹</p> <p>SZW - actie is afgerond¹⁰</p> <p>VWS - actie is in uitvoering</p>

¹ Zie reactie BHOS.

² Zie Memorie van Toelichting op de begroting 2015 en de Evaluatieprogrammering (binnenkort beschikbaar op www.rijksoverheid.nl). Het Jaarverslag 2014 is beschikbaar www.rijksoverheid.nl.

³ Het plan van aanpak van elke doorlichting moet vanaf de tweede helft van 2013 door Financiën en door FEZ worden goedgekeurd. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de reikwijdte van het onderzoek en of de RPE 2013 juist wordt toegepast.

⁴ FEZ monitort standaard de voortgang van de beleidsdoorlichtingen. Indien blijkt dat een beleidsdoorlichting niet conform planning in 2014 kan worden afgerond, dan zal dit in een brief aan de Tweede Kamer worden vermeld. Als slechts een gedeeltelijke beleidsdoorlichting van een artikelonderdeel plaatsvindt, dan is dit in de beleidsagenda van zowel de begroting van 2014 als die van 2015 expliciet vermeld en van een toelichting voorzien. Hierbij is ook aangegeven wanneer het overige gedeelte van het artikelonderdeel wordt geëvalueerd. Ook in de beleidsdoorlichtingen zelf, die naar de Tweede Kamer worden gestuurd, wordt helder verwoord wat binnen en buiten de scope van het onderzoek valt.

⁵ Zie reactie BZK.

⁶ Volgens het ministerie wordt dit reeds gedaan.

⁷ Op 16 juli 2014 is de beleidsdoorlichting Kwetsbare scheepvaart nabij Somalië naar de Tweede Kamer gestuurd. Hierin wordt een overzicht gepresenteerd van alle gebruikte (interne) evaluatiedocumenten.

⁸ Het ministerie programmeert in de begroting en verantwoordt in het jaarverslag conform de eisen in de Rijksbegrotingsvoorschriften. Besluit Bestuursraad in 2013.

⁹ Komende beleidsdoorlichtingen zullen inzicht geven in welke instrumenten wel en niet zijn geëvalueerd. Daarmee wordt volgens het Ministerie van EZ voldaan aan het voorschrift uit de comptabiliteitswet om alles te evalueren, dan wel te motiveren waarom niet geëvalueerd wordt.

¹⁰ Dit wordt in de beleidsdoorlichtingen in de begroting van SZW onder de beleidswijzigingen per artikel en bij de meerjarenplanning beleidsdoorlichtingen toegelicht.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan alle ministers</p> <p>Houd het overzicht van de mate waarin beleid is afgedekt met effectiviteitsonderzoek actueel, inclusief verklaringen voor het ontbreken van effectiviteitsonderzoek actueel.</p>	<p>De minister van Financiën doet geen specifieke toezeggingen. Wel zegt hij dat de begrotingen en jaarverslagen vanaf 2013 een goed en volledig beeld zullen geven van geplande en afgeronde onderzoeken.</p>	<p>Ook de mogelijkheden van 'open data', bij uitstek geschikt voor inhoudelijke ondersteuning van beleidsevaluatie, worden karig benut in plaats van ruimhartig omarmd. Dit is een gemiste kans in deze tijd van schaarste.</p>	<p>BZ - actie is afgerond¹¹ BHOS - actie is afgerond¹² VenJ - geen actie¹³ BZK - actie is in uitvoering WenR - actie is in uitvoering OCW - actie is in uitvoering Financiën - geen actie¹⁴ Defensie - actie is in uitvoering lenM - actie is afgerond¹⁵ EZ - actie is afgerond¹⁶ SZW - actie is afgerond¹⁷ VWS - actie is afgerond¹⁸</p>

¹¹ Zie de Evaluatieprogrammering (beschikbaar op www.rijksoverheid.nl). Naast de inhoud van toekomstige beleidsdoorlichtingen, verschaffen de interne versies van de evaluatie-programmering hier eveneens inzicht in (beschikbaar op www.rijksoverheid.nl).

¹² Zie reactie BZ.

¹³ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

¹⁴ Volgens het ministerie wordt dit reeds gedaan.

¹⁵ Programmering via begroting en publicatie bij realisatie op <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/evaluaties-van-beleid/evaluaties/evalueren-bij-infrastructuur-en-milieu>.

¹⁶ In 2012 heeft de minister van Economische Zaken een dekkende programmering toegezegd en ook opgeleverd. In 2013 is deze basis in stand gehouden en geactualiseerd bij het jaarverslag 2012 en begroting 2013. Zie jaarverslag 2012 en evaluatiebijlage 2013.

¹⁷ Dit wordt in de beleidsdoorlichtingen in de begroting van SZW onder de beleidswijzigingen per artikel en bij de meerjarenplanning beleidsdoorlichtingen toegelicht.

¹⁸ De begroting en jaarverslag zijn/worden conform de Rijksbegrotingsvoorschriften opgesteld.

<p>Aan alle ministers</p> <p>Verantwoord door middel van bovengenoemd overzicht aan de Tweede Kamer over de mate waarin wordt voldaan aan evaluatieplicht uit de Comptabiliteitswet.</p>			<p>BZ - actie is afgerond¹⁹ BHOS - actie is afgerond²⁰ VenJ - geen actie²¹ BZK - actie is afgerond²² WenR - actie is afgerond²³ OCW - geen actie²⁴ Financiën - geen actie²⁵ Defensie - actie is afgerond²⁶ lenM - actie is afgerond²⁷ EZ - actie is afgerond²⁸ SZW - actie is afgerond²⁹ VWS - geen actie³⁰</p>
---	--	--	--

¹⁹ Mate van dekking blijkt uit de tabellen van de Memorie van Toelichting op de begroting 2015.

²⁰ Mate van dekking blijkt uit de tabellen van de Memorie van Toelichting op de begroting 2015.

²¹ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

²² Aan de evaluatieplicht uit de Comptabiliteitswet wordt voldaan. Zie hiervoor begroting BZK 2015.

²³ Aan de evaluatieplicht uit de Comptabiliteitswet wordt voldaan. Zie hiervoor begroting WenR 2015.

²⁴ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

²⁵ Volgens het ministerie wordt dit reeds gedaan.

²⁶ De afwijkende indeling van de Defensiebegroting (naar organisatieonderdelen in plaats van beleidsartikelen) maakt dat beleidsthema's het aangrijpingspunt vormen van beleidsdoorlichtingen. Beleidsthema's kunnen uitgaven uit meerdere artikelen bevatten. De beleidsdoorlichtingen van alle beleidsthema's dekken alle artikelen in zijn geheel.

²⁷ Programmering via begroting en publicatie bij realisatie op <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/evaluaties-van-beleid/evaluaties/evalueren-bij-infrastructuur-en-milieu>.

²⁸ Bij de evaluatieplanning wordt gestreefd naar een dekkende programmering. Afwijkingen van de evaluatieplicht worden in de beleidsdoorlichting toegelicht en zo mogelijk (bij afzien van geplande evaluatie voordat het onderzoek is begonnen) in de evaluatieplanning.

²⁹ Dit wordt in de beleidsdoorlichtingen, in de begroting van SZW onder de beleidswijzigingen per artikel en bij de meerjarenplanning beleidsdoorlichtingen toegelicht. Zie ook Jaarverslag SZW 2013: Bijlage 3 Afgerond evaluatie- en overig onderzoek.

³⁰ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan alle ministers</p> <p>Meld resultaten van deugdelijk effectiviteitsonderzoek van derden aan de Tweede Kamer.</p>	<p>De minister van Financiën doet geen concrete toezeggingen. De minister erkent wel in algemene zin dat onderzoeksresultaten van derden aan Tweede Kamer moeten worden gemeld.</p>		<p>BZ - geen actie³¹</p> <p>BHOS - geen actie³²</p> <p>VenJ - geen actie³³</p> <p>BZK - actie is afgerond³⁴</p> <p>WenR - actie is afgerond³⁵</p> <p>OCW - geen actie³⁶</p> <p>Financiën - geen actie³⁷</p> <p>Defensie - actie is afgerond³⁸</p> <p>IenM - geen actie³⁹</p> <p>EZ - actie is afgerond⁴⁰</p> <p>SZW - actie is afgerond⁴¹</p> <p>VWS - geen actie⁴²</p>

³¹ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

³² De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

³³ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

³⁴ Het is inmiddels gangbare praktijk, dat deugdelijke effectiviteitsonderzoeken van derden naar de Tweede Kamer worden verstuurd.

³⁵ Zie reactie BZK.

³⁶ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

³⁷ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

³⁸ Effectiviteitsonderzoeken van derden zullen ook in de beleidsdoorlichting worden gebruikt. Zie ook de eerste aanbeveling.

³⁹ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

⁴⁰ Deugdelijke evaluaties van derden die betrokken worden bij evaluatieonderzoek worden waar relevant gemeld worden aan de Tweede Kamer.

⁴¹ Jaarverslag SZW 2013: Bijlage 3 Afgerond evaluatie- en overig onderzoek.

⁴² De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

<p>Aan alle ministers</p> <p>Verbeter de digitale informatievoorziening over beleid.</p>	<p>In het 'Evaluatie- en Onderzoeks-overzicht' zijn sinds de introductie van Verantwoord Begroten per departement online alle aan begrotingen gerelateerde onderzoeksrapporten terug te vinden.</p>		<p>BZ - actie is afgerond⁴³</p> <p>BHOS - actie is afgerond⁴⁴</p> <p>VenJ - geen actie⁴⁵</p> <p>BZK - actie is in uitvoering</p> <p>WenR - actie is in uitvoering</p> <p>OCW - actie is afgerond⁴⁶</p> <p>Financiën - actie is in uitvoering</p> <p>Defensie - geen actie⁴⁷</p> <p>IenM - actie is afgerond⁴⁸</p> <p>EZ - actie is afgerond⁴⁹</p> <p>SZW - actie is afgerond⁵⁰</p> <p>VWS - actie is afgerond⁵¹</p>
---	---	--	--

⁴³ Alle rapporten worden gepubliceerd op www.rijksoverheid.nl.

⁴⁴ Zie reactie BZ.

⁴⁵ De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

⁴⁶ Begroting OCW 2014.

⁴⁷ Dit is een actie voor het Ministerie van Financiën.

⁴⁸ Evaluaties worden gepubliceerd op <http://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/evaluaties-van-beleid/evaluaties/evalueren-bij-infrastructuur-en-milieu>.

⁴⁹ Het Ministerie van EZ verwijst naar de toezegging.

⁵⁰ Jaarverslag SZW 2013: Bijlage 3 Afgerond evaluatie- en overig onderzoek.

⁵¹ De begroting is conform de Rijksbegrotingsvoorschriften opgesteld.

Opvolging aanbevelingen (peilmoment augustus 2014)

Opgave ministeries van Veiligheid en Justitie (VenJ), van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK; opgave Wonen en Rijksdienst (WenR)), van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), van Financiën, van Infrastructuur en Milieu (IenM), van Economische Zaken (EZ), van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Bezuinigingen op uitvoeringsorganisaties (24 januari 2013)

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de ministers van BZK, EZ, Financiën, IenM, OCW, SZW, VenJ, VWS</p> <p>Als het kabinet overweegt om verder te bezuinigen op de budgetten van uitvoeringsorganisaties, moet het de consequenties van deze kortingen altijd expliciet maken: in hoeverre en op welke manier is doelmatigheidswinst (nog) haalbaar, welke gewenste versoering of bezuinigingen op uitvoeringsorganisaties afstoting van publieke taken wordt overwogen? Dit zou zichtbaar moeten worden gemaakt op het niveau van individuele uitvoeringsorganisaties.</p>	<p>De minister van Financiën zegt namens alle ministers toe om in departementale begrotingen te streven naar transparantie.</p>	<p>We waarderen de toezegging van de minister om in de departementale begrotingen te streven naar meer transparantie over voorgenomen bezuinigingen bij uitvoeringsorganisaties.</p>	<p>VenJ - actie is afgerond¹ WenR - actie is gepland op basis van besluit² OCW - actie is gepland op basis van besluit³ Financiën - geen actie⁴ IenM - actie is afgerond⁵ EZ - actie is gepland op basis van besluit⁶ SZW - actie is afgerond⁷ VWS - actie is afgerond⁸</p>

¹ Begroting VenJ 2014.

² Begroting WenR 2015.

³ Begroting OCW 2015.

⁴ Op dit moment zijn er geen bezuinigingen op budgetten van DNB, AFM, NLF, waarderingskamer en DRZ.

⁵ Begroting IenM 2015.

⁶ Begroting EZ 2015.

⁷ Begroting SZW 2014, artikel 11 en Jaarverslag SZW 2013, artikelen 11 en 96.

⁸ De begroting VWS wordt conform de Rijksbegrotingsvoorschriften opgesteld.

Aanbeveling uit onderzoek van de Algemene Rekenkamer	Toezegging van bewindspersoon	Nawoord van Algemene Rekenkamer	Stand van zaken op aanbeveling
<p>Aan de ministers van BZK, EZ, Financiën, IenM, OCW, SZW, VenJ, VWS</p> <p>In de eerstkomende departementale begrotingen moet het kabinet een apart hoofdstuk 'Uitvoeringsorganisaties behorende bij het departement' op nemen, waarin alle voornemens om te bezuinigen op uitvoeringsorganisaties (ongeacht hun organisatorische vorm) expliciet worden vermeld. Daarbij zou expliciet moeten worden aangegeven hoe het voorgestelde structurele budget, de publieke taak en de positie van de uitvoeringsorganisatie op elkaar zijn afgestemd.</p>	<p>Geen toezegging: de minister van Financiën stelt dat bestaande voorschriften en instrumenten hierin moeten voorzien.</p>	<p>Helaas neemt de minister onze aanbeveling om dat in een apart hoofdstuk te doen helaas niet over.</p>	<p>VenJ - actie is afgerond⁹ WenR - geen actie¹⁰ OCW - geen actie¹¹ Financiën - geen actie¹² IenM - geen actie¹³ EZ - geen actie¹⁴ SZW - actie is afgerond¹⁵ VWS - geen actie¹⁶</p>

⁹ Begroting VenJ 2014.

¹⁰ Zie reactie Financiën.

¹¹ Zie reactie Financiën.

¹² De bewindspersoon heeft geen toezegging gedaan.

¹³ Zie reactie Financiën.

¹⁴ Zie reactie Financiën.

¹⁵ Begroting SZW 2014, artikel 11 en Jaarverslag SZW 2013, artikelen 11 en 96.

¹⁶ Zie reactie Financiën.

<p>Aan de ministers van BZK, EZ, Financiën, IenM, OCW, SZW, VenJ, VWS</p> <p>Bij elk jaarverslag moet het kabinet inzichtelijk maken in hoeverre taakstellingen door uitvoeringsorganisaties zijn gerealiseerd en welke maatregelen er zijn getroffen om de bezuinigingen op verantwoorde wijze te realiseren.</p>	<p>De minister van Financiën kan zich vinden in deze aanbeveling. Een recente aanpassing in De Rijksbegrotingsvoorschriften voorziet daarin: vanaf 2012 zijn agentschappen verplicht om in hun jaarverslag aan te geven welke maatregelen zij nemen om taakstellingen te realiseren. De ministers zullen de onderhen ressorterende zbo's en rwt's met klem vragen hetzelfde te doen.</p>	<p>Wij vinden het spijtig dat de minister de aanbeveling niet overneemt om het kabinet jaarlijks een rapportage te laten opstellen waarin op het niveau van individuele uitvoeringsorganisaties veranderingen in budgetten en taakuitoefening zichtbaar wordt gemaakt.</p> <p>De jaarverslagen en begrotingen zouden naar de mening van de minister daarmee weer in omvang gaan toenemen en dat wil hij niet. Volgens ons is dat ook niet nodig, wanneer de hiervoor ruim beschikbare webfaciliteiten worden benut.</p>	<p>VenJ - actie is afgerond¹⁷ WenR - actie gepland op basis van besluit¹⁸ OCW - actie is afgerond¹⁹ Financiën - actie is in uitvoering IenM - geen actie²⁰ EZ - actie is in uitvoering SZW - actie is afgerond²¹ VWS - actie is afgerond²²</p>
---	--	---	---

¹⁷ Begroting VenJ 2014.

¹⁸ In het jaarverslag staat per agentschap een kwalitatieve toelichting opgenomen van de wijze waarop het agentschap de taakstelling heeft ingevuld.

¹⁹ Begroting OCW 2014.

²⁰ In de Rijksbegrotingsvoorschriften is voor het jaarverslag geen voorschrift opgenomen met betrekking tot het aangeven van maatregelen die uitvoeringsorganisaties nemen om taakstellingen te realiseren. IenM heeft daarom niet hierover gerapporteerd in het jaarverslag.

²¹ In artikel 96 van het jaarverslag is een toelichting op de invulling van de taakstellingen opgenomen.

²² Het jaarverslag VWS wordt conform de RBV opgesteld.